

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XVI. Quomodò illud, Prohibentium nubere, non in nos competat, qui ad nuptias iustas quandoq[ue] hortamur: & quomodò Luterani magistri, dum omnibus laxant habenas libidinis, sponsionem fidei ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

Græcæ profecisse probet. Si quis tamen tantum sibi promittit, redarguat, si potest, & doceat, vel doceri patiatur. Notavi etiam locos veteris scripturæ apud 70. de eo, qui fidem per dilectionem operatur, locos dico in Prou. c. 12. & in Eccle. cap. 15. Vt iam quod est in Latina interpretatione, fides, quæ per dilectionem operatur, vt verbum operatur, Græco respondeat, patiendi modo accipiendum sit à verbo, opero operas, sicut scriptura sancta vti solet verbo consolari, patiendi modo à verbo, consolo cōsolas. quare cūm fides vt in Christo valeat, per dilectionem operanda sit & exercenda, secundūm Apostolum, consequens est, vt dilectio sit instar formæ, per quam fides instar materiæ ἐνεργῆται, id est, actuatur, vt hoc verbo interim explicandi causa vtamur. Itaque sicut corpus μὴ ἐνεργουμένων διὰ τοῦ χυμοῦ, id est, dum non agitur per animam, necesse est, vt mortuum sit: sic fides μὴ ἐνεργουμένων διὰ ἀγάπης, id est, non actuata, vt ita dicam, per charitatem siue dilectionem, mortua est.

Quomodo illud, prohibentium nubere, non in nos competat, qui ad nuptias iustas quandoque hortamur: & quomodo Luterani Magistri, dū omnibus laxant habenas libidinis, sponsonem fidei negare docent, contra scripturam Pauli expressam: & de grauisima interpretatione Synodi 4. Carthaginensis in locum Pauli de illis viduis, quæ primam fidem negauerunt: & de interpretatione loci Cypriani de Virginitibus, & qui hæretici sint, quos Apostolus prædixit prohibituos nubere: deinde de prohibentibus cibos, & quid Clemens in constituit. Apostol. scripserit de abstinendo à cibis, & quid Cyrillus Hierosolymitanus, quid item ex epistola Pauli intelligatur, cūm Timotheum prohibuit, ne aquam biberet propter stomachum. Cap. 16.

HAtenus de fide, à qua nouissimis temporibus discessistis, iuxta prophetiam beati Pauli Apostoli, in cuius vos epistolis difficilia intellectu, ad vestram perditionem deprauatis: vt illud quod statim sequitur, prohibentium nubere: quod quidem vobis, vt verum fateamur, non congruit, neque de vobis prædictū est: sed peius est, quod dū malè hoc ipsum intelligendo deprauatis, aliud æquè impiū facitis. Habenas enim libidinis omnibus laxatis, qui omnibus nuptias permittitis, & sponsonem fidei negare docetis: de nobis verò falsum loquimini, nec enim nos (vt fingitis) nuptias iustas prohibemus, quas iuxta verbum Dei honorabiles esse scimus: & ad eas secundūm Apostolum eos, quibus licet, si non continent, hortari solemus. immò in hac ipsa epistola Clementis, quam vos negatis, presbyteri monentur curare, vt maturè iuuenes matrimonia ineant, quò iuuenilis libidinis laqueos anticipent: Idem quoque præcipitur in 4. lib. Clem. de Apostolicis constit. dare, inquam, operam, vt iuuenes tempore ad coniugium maturo, matrimonio iungantur, nè, inquit, in ipso flore feruescentis

i. Cor. 7.
i. Tim. 5.

ætatis se meretricibus dedant. Vt iam hoc fit, quod Paulus ait, si non continent, nubant. melius est enim nubere, quam vri. & in episto. ad Timot. Volo ergo iuniores nubere, filios pro creare, matres familiâs esse: nullam occasionem aduersario dare maledicti gratia. Illis verò viduis cum eodem Apostolo Paulo nuptias prohibemus, quæ Deo non nubere promiserunt, quæ si nubant, aut nubere velint, primam fidem, ad damnationem suam, irritam faciunt: quia, vt ait Theodoretus, hunc locum interpretans, Christo erant dedicatæ & ascriptæ, vt pudicè in viduitate viuerent: & Apostolica traditio à Clemente Rom. in tertio libro de constitut. Apostolo. scripta, de huiusmodi viduis iterùm, inquit, nubere post promissionem sceleratū est, non propter coniugium ipsum, sed propter mendacium. Est autem hic locus Pauli, grauisima autoritate à 4. Synodo Carthag. explicatus, & canone eius 104. sancitus. Sicut, inquit, bonum est castitatis præmium, ita & maiore obseruantia & præcepto custodiendum est. Vt si quæ viduæ, quantumlibet adhuc in minoribus annis positæ, & matura ætate à viro relicta, se deuouerunt Domino, & veste laicali abiecta, sub testimonio Episcopi & ecclesiæ religioso habitu apparuerint, postea verò ad nuptias seculares transierunt, secundum Apostolum damnationem habebunt, quoniam fidem castitatis, quam Domino vouerunt, irritam facere ausæ sunt. Tales ergo personæ sine Christianorum communione maneant: quæ etiam nec

An conueniat
nobis illud in
prophetia
Pauli, prohibens
sum nubere.

in conuiuio cum Christianis communicent. Nam si adulteræ coniuges reatu suo sunt viris suis obnoxie, quanto magis viduæ, quæ religiositatem mutauerunt, crimine adulterij notabuntur, si deuotionem, quam Deo spontè, non coactè, obtulerunt, libidiosa corruerint voluptate, atque ad secundas nuptias transitum fecerunt? quæ etsi violentia irruente, ab aliquo prærepta fuerint, ac postea delectatione carnis ac libidinis permanere in coniugio, raptori vel violento viro consenserint, damnationi superius compræhensæ tenebuntur obnoxie. De talibus ait Apostolus, cum luxuriatæ fuerint, nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt. Aurelius episco. Carthagin. ecclesiæ, subscripsi. Similiter

Fortasè in
204. episco-
pis nauu re-
periunt Magd.

omnes episcopi subscripserunt ducenti quatuor. Dicent fortasè Magdeburgenses, nauu fuisse hunc Synodi Carthaginensis, id est, ducentorū quatuor episcoporum, vt illis pergant illudere, quos illudendos à Satana susceperunt. Ad illud verò, quod hic hæretici obijcere solent ex epistola beati Cypriani ad Pomponium, tamen lib. 2. de dogmaticis characteribus verbi Dei, cum de celibatu disputarem, respondimus, tamen quia necessarium est, non pœnitebit hic repetere. ergo de virginibus Deo dicatis, quæ

De Cypriani
ad Pomponi-
um epist. quæ
hæretici obij-
ciunt de vir-
ginibus.

cum masculis dormisse fuerant depræhensæ, scribens Cyprianus: Quod si se, inquit, ex fide Christo dicauerunt, pudicè & castè sine vlla fabula perfeuerent. Si autem perseuerare nolunt, vel non possunt, melius est vt nubant, quàm vt in ignem delicijs suis cadant: non loquitur de virginibus post factum votum, absit, sed hoc dicit, cum virgines castitatem Deo spondent, si

eo anti-

eo animo spondent, vt in sancto proposito perseverare velint, resistant fortiter libidini: Sin autem non est eis animus perseverandi, vt nubant: non enim, inquit, vetabantur nubere, si se continere non poterant. Simile est, quod de viduis Gelasius ait: Vt viduæ, si fortè continere non poterant, nullatenus nubere vetabantur: sic habita secum deliberatione, promissam Deo pudicitia fidem debent custodire. In eandem itaq; sententiam beatus Cyprianus de virginibus, Si se, inquit, dicauerunt, perseverent: Si verò perseverare nolunt, nè se velint dicare, sed potiùs nubant. Qui igitur sint, quos Paulus in epist. ad Tim. prohibuit esse nuptias prædixit, S. Sixtus secundus in epist. de castitate: De illis, inquit, intelligendum est, qui vt malum, nuptias damnant, & non à Deo institutas credunt: nec illos nubere sinunt, quibus hoc Apostolus indulget, Manichæi scilicet & Marcionistæ, qui aliū nuptiarum, aliū virginitatis Deum credunt. Nos verò, inquit, eundem confitemur: & non damnamus nuptias, nec incontinentes nubere prohibemus. Haftenus de prohibentibus nubere, quod vt nobis non conuenit, ita nec illud quod sequitur, Et abstinere à cibis, quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione fidelibus, & eis, qui cognouerunt veritatē: quin potiùs, sicut apostolica constitutio in lib. 6. Clementis præcipit, oēm creaturam Dei bonam dicimus, & nihil abominabile: omne quod ad alendum corpus iustè percipitur, optimum: omnia enim secundum scripturā, valdè bona. Haftenus constitutio. Qui dixit, iustè percipitur, satis significauit, aliquandò iniustè percipi, ac proindè iustè prohiberi posse, vt ratione valetudinis, aut ecclesiastici ieiunij. hanc autem apostolicam traditionem vsq; in hodiernum diem vbique, nisi vbi vos doceris, tenet ecclesia catholica. De huiusmodi ciborum laudabili & religiosa abstinentia Cyrillus Hierosolym. ante mille ducentos annos, sicut ecclesia Hierosolymitana, cui præerat, à S. Apostolis didicerat & acceperat, scribens in 2. Catechesi. Aliquæ, inquit, animæ se polluunt, dum vtilis causas edendi, aut non edendi ignorant. ex eorum numero sunt Luterani. Sequitur: Etenim, cum ieiunamus, à vino & carne nos abstinemus, non quòd auersemur aut abhorreamus, sed quòd mercedem indè expectemus: vt contemnèdo quæ ad sensus pertinent, spirituali mensa fruamur: & vt seminando nunc in lachrymis, futuro seculo in exultatione metamus. deindè subiungit, Nè igitur contemnas eos qui manducant, & propter imbecillitatem corporis cibum capiunt: neq; vituperes eos, qui vtuntur modico vino propter stomachum & frequentes infirmitates. neq; condemnaueris eos, tanquam peccatores: nec oderis carnes tanquam aliena: sciebat enim Apostolus esse aliquos tales, cum dixit prohibentium nubere, & abstinere à cibis, quos Deus creavit, vt sumerent fideles cum gratiarum actione. Deindè subiungit: Nè ergò abstineas te à cibis, quasi execrabiles sint: sic enim abstinentem nulla te merces manebit: sed contemne, tanquam bonos, propter meliora bona spiritualia tibi propòsita. Haftenus Cyrillus. Hierosolym. Infinitos possem produ-

De quibus nã apostolus prædixerit, prohibuit esse nuptias, explicauit. S. Sixtus secundus.

Constitutio apostolica de cibis sumendis.

Magd. nullum
ex veteribus
catholicis pro-
ducere possunt,
qui improbet
ieiunia, quæ
ex legis præ-
scripto fiunt.
1. Tim. 5.

Exemplo Ti-
mothei redar-
guitur impro-
batio delectis
ciborum &
potus.

Qui in ieiun-
iis delectum
ciborum impro-
bant, cum Epi-
scopo & Epu-
lone sepelien-
tur in inferno

Marcus Ana-
choreta ad
Lycium.

cere, pro ecclesiastico ieiunio, quo ecclesia nostra utitur. Producant Mag-
deburg, vel vnum tantum ex antiquis catholicis, qui dicat, aut non esse ie-
iunandum ex præscripto legis, aut in ieiunio non esse à carne abstin-
dum. Quæso vos Magdeburgens, qui scripsit Timotheo, Te ipsum castum
custodi, noli aquam bibere, sed vtere modico vino propter stomachum &
frequentes tuas infirmitates, an existimatis, si ille robusto & benè valente
stomacho fuisset, non fuisset Paulum laudaturum, quod aquam biberet?
quis sanæ mentis hoc neget? præsertim cum esset Timotheus adolescens, &
castum esse Paulus iuberet: scitis autem vos, verum esse quod dixit Comi-
cus, Sine Cerere & Baccho frigere Venerem. Cur igitur quod laudaturus
erat Paulus in Timotheo, quodque spontè, vt melius castitatem tueri posset,
faciebat, non sit laudabile cuius Christiano, & ad libertatem euangelij per-
tinens, si quidem possit ad exemplum illius abstinere à vino & carne, & ijs ci-
bis vti, quibus corpus quidem ad naturæ necessitatem alatur, & citra iniu-
riam valetudinis ita castigetur, vt à seruitute corruptionis & concupiscen-
tiæ liberetur? An licebit medico cibum ægroto interdicerè, & id nemo ad
seruitutem pertinere dicat in curando corpore, & non liceat medicis animo-
rum, ad curationem animæ cibum aliquandò & potum interdicerè? Aut si
id fiat, continuò contra libertatem euangelij, id est, cõtra libertatem carnis
fieri clamabitis? Vos enim, vt de alijs similibus Iudas Apostolus scripsit,
Dñi nostri gratiam in luxuriam trãsfertis. Timotheus ergò quia sibi vinum
prohibebat, adde etiam & carnem, si quidem corpus suum ieiunijs ad custo-
diam castitatis, vtpotè adolescens macerabat, iam ex istis erat, quos Paulus
prædixit nouissimis diebus à fide recessuros? Denique si iij, qui à cibus aut vi-
no abstinent ieiunando, vt catholici facere solent, à fide discesserunt, (quid
enim interest abstinere à cibus, an à potu vini, cum vtraque sit, creatura Dei?
Edite ergò vos & bibite, ac plaudite, quibus ista placet comœdia. Vtinam
cràs non moriamini, & sepeliamini in inferno cum Epicuro & Epulone:
apud nos verò vtinam tam studiosè ieiunarent omnes, qui valent, quæ sancta
& Deo grata, atque animis & corporibus salubria, ieiunia esse credimus &
experimur. Vtinam omnes iuuenes ad custodiam castitatis faciliorem, Ti-
motheum imitarentur, nõ dico vsque ad offensionem stomachi, vinum sibi
interdiceret, sed saltem citra incommodum valetudinis plus aquæ misce-
ret: quia caro, inquit Marcus Anachoreta in epist. ad Lycium, si pinguis sit,
aut iuuenis, aut humidior, facile excitatur ad libidinem, idcirco præcipit idè,
vt iuuenis vinum omninò nõ oleat quidem: immò etiam satietatem aquæ
fugiat. multum enim, inquit, valet ad castitatem exercendam humoris va-
cuitas. Sed refellamus, quæ sequuntur, quæ contra nos, id est, cõtra episto-
las apostolicorum Pontificum Magde. indicatis tantum locis scripturæ, at-
tulerunt. citant enim præterea c. 2. Tim. 2. contra nos.

Quomodo quæ Apost. 2. Tim. 2. scribit, non in nos, vt Magde. volunt, sed
in Luteranos potius, conueniant: & quomodo nos non de verbis cum eis con-
ten-